

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvzemni nedelje in prazniki. — inserati do 30 petit a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 4. 5
Telefon st. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon st. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon st. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon st. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Racun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani st. 10.351

PRIPPAVE ZA OBNOVO MONARHIJE V NEMČIJI

Hitlerja je spravil na krmilo bivši cesar Viljem, da skupno s Papenom in Hugenbergom odstrani republiko in proglaši monarhijo

Berlin, 3. februarja. Politični dogodki v Nemčiji so se začeli razvijati s filmsko naglico. Kakor je bila Hitlerjeva vlada imenovana brez pogajanj s parlamentarnimi skupinami kar po zakulisnem sporazumu, tako je sedaj bil tudi državni zbor razpuščen, ne da bi se resno poizkušalo najti večino za Hitler-Papenovo vlado. Že v sredo zvečer je predsednik republike Hindenburg podpisal ukaz o razpustu Reichstag, ki ga je Hitler takoj nato razglasil po radiju in pri ti prilikri razvil nekak program svoje vlade, ki pa ne pove nič novega, marveč se otepa z zanimimi nacionalističnimi in hitlerjevskimi frazami o preporodu Nemčije in o priborjavi popolne svobode na zunaj in znotraj. Edino, kar je važno iz tega njegovega govora, je napoved najostrejšega kurza proti levicnjem, pred vsem proti komunistom. Istočasno z Reichstagom je bil razpuščen tudi pruski deželni zbor. Nove volitve so razpisane za 5. marec. Vršile se bodo po novem volilnem redu, ki ga je vlada že prikrojila tako, da bodo izločene vse manjše stranke in se bo vršila borba prav za prav samo med nacionalnim blokom vlade ter centru-maško-levičarsko opozicijo.

Izla kulis pa prihajajo polagoma na dan znamenje podrobnosti o ozadju tega nenadnega preokreta v Nemčiji. Splošno se zatrjuje, da je vse to uspešno dolgoletne akcije bivšega nemškega cesarja Viljema, ki je dobil čimdalje večji vpliv na notranjo politiko Nemčije ter je imenovanje Hitler-Papenove vlade njegovo delo. Hugenberg in Papen sta le njegova slammata moža, ki sta imela nalogo pripraviti teren, prvi kot predstavnik težke industrije, drugi pa kot predstavnik veleposestnikov. Hugenberg in Papen sta se sporazumela za skupno akcijo in tako dosegla sporazum med industrijou in agrarci. Spor med industrijci in agrarci je sedaj otežkočal vsako akcijo v tem pravcu.

Hugenberg in Papen sta pri tem spremeno izkoristila težaven finančni položaj Hitlerja. Hitlerjeve blagajne so, odkar mu je težka industrija odrekla podprtje, ostale prazne. Hitler je skušal najeti večje poslojilo v Švedski v višini 16 milijonov mark (288 milijonov dinarjev), da bi krit dolgove svoje stranke, ki znašajo okrog 12 milijonov mark (216 milijonov dinarjev). To akcijo pa so preprečili nemški industriaci. Zaradi tega je bil Hitler prisilen popuščati, kar mu je bilo tem lažje, ker sta mu Hugenberg in Papen takoj v začetku pogajani ponudila mesto kancelarja. Nadaljnji načrt Hugenberg in Papena obstaja v tem, da bi prišel kot predsednik države namesto Hindenburga, ki naj bi zaradi starosti odstopil prestolonasledniku Viljemu, ki bi se pozneje, kakor nekoč Napoleon III. v Franciji, proglašil za nemškega cesarja, ukinil republiko in proglašel zopet monarhijo. Proti temu pa je zelo energično nastopil bivši cesar Viljem, češ da ne bo nikdar dovolil svojemu sinu predsednik republike in to tem manj, ker se smatra on (cesar Viljem) še vedno za cesaria Nemčije, ker se nikdar ni odrekel nemškemu prestolu. Med Doornom in Berlinom so se vršili o tem dolgotrajni razgovori.

Industriici in veleposestniki zahtevajo avtoritativno oblast kot prehod iz republike v monarhijo. Zato smatrajo imenovanje prestolonaslednika za predsednika republike za najbolj uspešno sredstvo v dosegaju tega cilja. Protest iz Doorna jim to je enkrat onemogoča. Kljub vsemu monarhističnemu razpoloženju Hugenbergja in Papena pa smatrajo za verjetno, da se bosta raje odločili za 86-letnega Hindenburga, ki je v njunih rokah kakor vosek, kakor pa za trmoglavega 74-letnega Viljema, ki bi hotel zopet vladati po svoji volji. Glavna skrb in naloga sedanje vlade pa je po mnenju iz teh krogov odstranitev republike in obnova monarhije.

Spremembe volilnega reda

Pariz, 3. februarja. AA. Iz Berlina poročajo, da je predsednik republike Hindenburg podpisal naredbo o izpremembah v volilnem zakonu. Uredba prinaša razne izpre-

membe dosednjega zakona, tako tudi to, da lahko glasujejo tudi tisti inozemski Nemci, ki bodo 5. marca v Nemčiji. Skrajni rok za vlaganje kandidatnih list je 13. februar.

Priprave za volitve

Berlin, 3. februarja. AA. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše, da se med vladnimi skupinami vrši razgovor o vzajemnem nastopu pri volilni kampanji. List naglaša, da se ne more pozabiti, da so se te skupine do zdaj ogorčeno pobijale. Vladne skupine bodo sicer pri volitvah postavile vsaka svojo listo, sporazumele se bodo pa v marsikaterih drugih vprašajih volilne borbe.

Berlin, 3. februarja. Danes se je prilečno pod predsedstvom Hitlerja zasedanje konference narodno socialističnih voditeljev. Na konferenci razpravljajo o pripravah za volitve. Hitler se je odločil, da bo kandidiral na celo vseh list narodnih socialistov. Dosedaj negativno volilno propagando je treba preokreniti v pozitivno smer. Hitler je objavil, da bo osobno najvzajemnejše sodeloval v volilni propagandi. Govorilo se je tudi o ukrepih proti opoziciji ter so bili sprejeti važni sklepi, ki pa jih začne skrat v tajnosti. Vsekakor računajo v opozicijskih krogih s tem, da se bodo narodni socialisti posluževali najhujšega terorja. Socialni demokrati in komunisti načrtajo, da se bodo uprli z enakimi sredstvi.

Ukrepi zoper komuniste

Berlin, 3. februarja. Takoj po razpustu parlamenta je izdala nova vlad ostra ukrepe proti radikalnim socialističnim elementom. Prva in najzačnejša odredba je bila prepoved komunističnih demonstracij in obhodov, ki jo je izdal komisar za Prusijo. Ta prepoved je stopila takoj v veljavlo. Pruskomu primeru so sledile tudi vlade

drugih dežel. Preiskave so bile tudi v stanovanjih posameznih komunističnih voditeljev.

Pogreb ubitega hitlerjevskega voditelja in policijskega narednika, ki sta padla kot žrtvi komunističnih izgrevov povodom imenovanja Hitlerjeve lade, se bo vrnil na državne stroške. Položili so ju na mrtvaški oder v berlinskem občinskem domu. Oddelek policije ima častno stražo. Pogreba se bo udeležila tudi policija in več oddelkov narodnosocialističnih napadalnih organizacij. Verjetno je, da se bodo udeležili pogreba tudi zastopniki državne in pruske deželne vlade.

Novi poboji v Berlinu

Pariz, 3. februarja. AA. Iz Berlina poročajo: Tu je spet prišlo k kravim spopadov med nacionalnimi socialisti in komunisti. Dva človeka sta ubita, 7 ljudi je ranjenih.

Vpliv na razorožitveno konferenco

Pariz, 3. februarja. AA. »Journal« sprejme otvoritev novega zasedanja razorožitvene konference z rezervo in pravi: Dela na razorožitveni konferenci je nemogoče uspešno zaključiti do 5. marca t. l., ko ima Nemčija volitve. Zakaj bi tedaj še z razorožitvijo delali Hitlerjev reklamo za volitve? To ne bi bila nikakšna politika! Ker razen tega ni mogoče navezati razorožitvene konference na priprave za gospodarsko konferenco, ko kaže anglo-ameriška polemika, da se nam obeta za konec Hoovrovega režima še hujša trgovska vojna — zakaj ne bi potem raji potakali pomladi, ki pride na površje Roosevelt v bo nemški narod na volitvah že izrekli svojo sodbo?

Berlin in Rim

Hitler napoveduje najtesnejše zavezništvo z Italijo, ker se borita za enake cilje

Rim, 3. februar. Hitler je sprejel ločeno od ostalih inozemskih novinarjev zastopnike italijanskega tiska ter jim podal daljšo izjavo, v kateri pravi med drugim:

V vseh letih svoje borbe za prevezem oblast sem vedno povdral po potrebu telesnega zavezništva med Italijo in Nemčijo. Tudi sedaj, ko sem prevezel vodilno mesto v nemški politiki, sem odločen še bolj kot poprej zastopati na stališču, ker sem preprčan, da bo tesno prijateljstvo in najožje sodelovanje med obema narodoma le koristilo miru Evrope. Italija se prav tako boriti za mesto na solncu in za priznanje svojih živiljenjskih pravic. Iz tega razloga sta oba naroda na isti poti. Borita se za isto stvar miru in ravnotežje v Evropi. Zaradi tega ne bo težko določiti sporazuma za združenje v Zeni.

tev skupnih naporov za enake živiljenjske cilje. Nemčija bo, dokler bo pod mojim vodstvom, storila vse, da pride do takega zbljanja in sodelovanja. Odločno moram zavrniti mnenje inozemškega tiska, da bo Hitler kot nemški kancelar postal drugačje, kadar je postopal Hitler kot vodja opozicije. Ugotoviti moram, da nisem mlatil prazne slame v opoziciji in da bom sedaj, ko imam v rokah oblast, svoje načrte z vsemi sredstvi skušal urešiti.

Italijanski tisk objavlja to izjavo Hitlerja kot dokaz, da je treba v bodoče še bolj kakor dosedaj računati s temsrim sodelovanjem med Italijo in Nemčijo v vseh mednarodnih akcijah. Listi povedajo, da se bo to pokazalo najbolje že na sedanjem zasedanju razorožitvene konference v Zeni.

Herriot o italijanskem revizionizmu

Italija bi hotela revizijo mirovnih pogodb samo na škodo drugih

Pariz, 3. februarja. AA. Bivši predsednik francoske vlade Herriot je včeraj govoril o sedanjih francoško-italijanskih odnosih.

Dokler sem bil predsednik francoske vlade, je dejal Herriot, sem skušal obnoviti stare francoško-italijansko prijateljstvo. Priznati pa moram, da so se vsi moji poizkuski v tem pravcu ponesrečili. To se je zgodilo zategedelj, ker vprašanje francoško-italijanskih odnosov je tako enostavno, kakor si ga predstavljajo neki sentimentalci. Po drugi strani pa tisti vzrok tudi v realističnem pojmovanju zadeve s strani tistih, ki vladajo na oni strani Alp.

Spomine na svetovno vojno so v Italiji samovoljno izbrisali. Zastopniki Museolinija nagajajo sami pred vsakim razgovorom s francoškimi ministri, da ne želijo govoriti v Evropi, z druge strani pa tisto, ker nam Rim zamerja naše iskreno prijateljstvo z Jugoslavijo. Zato, nagaja Herriot, je treba delati na to, da se popravi razmerje med Beogradom in Rimom.

Italija, je nadaljeval Herriot, je na čelu pokreta, ki mu je cilj da izpremeni obstoječe stanje v Evropi na glede na to, ali gre za versko, senčnemško ali nejško mirovno pogodbo. Italija želi te izpremembe tako, da pri te mne izgubi niti pedi pridobljenega ozemlja in prisvojenih koristi. Načelo je Herriot opozoril na nevarnosti, ki na-

stanejo v primeru teritorialnih izprememb v Evropi. »Kajti na čigav račun bi se te izpremembe opravile, da ne na račun držav, ki meje na Italijo in ki jih je spoštovanje mednarodnih pogodb živiljenjsko vprašanje?«, je vzkliknil Herriot. Mogoče se revizija mirovnih pogodb želi izvesti na enen način, čeprav o tem dvomim, zakaj pa fašistični režim vidi v vojni eno izmed tistih redkih sredstev, ki naj narod dvigne in preprodri. V vsakem primeru smo mi Francozi opozorjeni, da ne smemo pustiti v nemar paralelizma med Ciceronovimi teorijami in fašistično filozofijo.

Doživel sem torej neuspeh, zaključuje Herriot, s svojimi poskusi, da dosežem združenje z Italijo. Po eni strani zato, ker Rim dolž Francijo, da hoč doseži hegemonijo v Evropi, z druge strani pa zato, ker nam Rim zamerja naše iskreno prijateljstvo z Jugoslavijo. Zato, nagaja Herriot, je treba delati na to, da se popravi razmerje med Beogradom in Rimom.

Iz šolske službe

Beograd, 3. februarja. Z odklokom prosvetnega ministra je premestljen na mestnoško šolo v Tržiču učiteljica Frida Hvatal, dosedaj učiteljica meštanske šole v Lichtenburgovem zavodu.

Roosevelt pred težavnimi nalogami

Rad bi rešil vprašanje dolgov in odstranil carinske ovire za oživljene gospodarstva — Anglija sondira teren

Warmsprings, 3. februarja. AA. Vse kaže, da pripravlja novoizvoljeni predsednik Zedinjenih držav Roosevelt splošen načrt o izpremembi carinskega sistema vsega sveta in o stabilizaciji denarstva. Sprejem tega načrta naj bi bil pogoj za razveljavljenje vojnih dolgov.

Posebni poročevalci velikih ameriških listov javljajo, da je Roosevelt ponudil sestorju Hullu zunanje ministristvo v novi ameriški vladi. Senator Hull je ponudil sprejet. Prav tako poročajo, da sta Roosevelt in Hull že sestavila načrt v preuredivi carin po vsem svetu in o ustalitvi denarstva v raznih državah.

London, 3. februarja. AA. Na snočnem banketu, ki ga je priredilo društvo ameriških novinarjev, je Chamberlain na posebno jasen način opredelil stališče angleške vlade v dolgovnem vprašanju. Uvodoma je izjavil, da angleška vlada storiti vse, da doseže z ameriško vlado tak sporazum, da bo nato sprejemljiv tudi za druge države. O vprašanju dolgov ni mogeo razpravljati in se pogajati tako, kakor pri navadnih vprašanjih med dolžniki in upniki. Večika Britanija se bo vrnila v zlati podlagi šele, ko bodo izpolnjeni pogoji, ki jih je angleški delegat Leithross očital pred praviljnim odborom za svetovno gospodarsko konferenco. Angleška vlada je tudi pripravljala pogajati se glede carin sočasno z pogajanjem o vojnih dolgovih, toda v tem pogledu bo moral Ameriška vlada pravila dovoliti koncesije. Danes se Evropa

oborožuje proti svojemu boljšemu prepirčaju, ker vlada med evropskimi narodi splošno nezaupanje. Vse do tej dobi, dokler bo Evrope živela v bolzni pred napadi, je bilo nemogoče očitati njeno oboroževanje.

Washington, 3. februarja. AA. Chamberlainov govor v društvu ameriških novinarjev v Londonu je napravil v Zedinjenih državah globok vtis. Edini, ki ga odklanja, so zdaj republikanski člani kongresa. Demokratični senator Walsh pa je izjavil kratko: Angleži nas sedaj prepirčujejo, da je v našem lastnem interesu, če zmanjamo ali črtamo vojne dolgov. Moje osebne mnenje je, da se bomo o tem lahko tudi sami izjavili. Zunanje ministristvo odklanja vsak komentar. Prav tako je odklonil izjavo o Chamberlainovem govoru novoizvoljeni predsednik Roosevelt.

Pariz, 3. februarja. AA. »Petit Parisien« pričuje, da je priredil članek svojega newyorskoga poročevalca, ki sodi, da bo težko doseči sporazum med angleškim in ameriškim stališčem pri pogajanjih o vprašanju dolgov, ki se bodo pritele začetkom marca v Washingtonu. V Ameriki se že slišijo glasovi, da obroka, ki zapade 15. junija, že nobena država ne bo več plačala. Drugi žoperjajo, da Roosevelt, ker ne bo hotel ugrediti Angležem, in pa da prepreči usodne posledice, ponudil moratorij za vse ameriške dolžnike. Do sosedanja pogajanja med Anglijo in Ameriko so pokazala, da se nasprotja velika.

Pariz, 3. februarja. AA. »Petit Parisien« pričuje, da je priredil članek svojega newyorskoga poročevalca, ki sodi, da bo težko doseči sporazum med angleškim in ameriškim stališčem pri pogajanjih o vprašanju dolgov, ki se bodo pritele začetkom marca v Washingtonu. V Ameriki se že slišijo glasovi, da obroka, ki zapade 15. junija, že nobena država ne bo več plačala. Drugi žoperjajo, da Roosevelt, ker ne bo hotel ugrediti Angležem, in pa da prepreči usodne posledice, ponudil moratorij za vse ameriške dolžnike. Do sosedanja pogajanja med Anglijo in Ameriko so pokazala, da se nasprotja velika.

Razprava o francoskem razorožitvenem načrtu

Načrt je zgrajen na načelu: Brez varnosti ni razorožitve — Debata bo trajala več dni

— Prijatelj, ne bodi preveč ljubosumnec na svojo ženo.
— Zakaj pa ne?
— Na to vprašanje ti odgovori res...

„Prokletstvo ljubezni“

ki ga dobis pri upravi »Slovenskega Naroda«.

Mestna plinarna v preteklem letu

Od lanskega leta je narasla potrošnja plina v Ljubljani za 5 odstotkov

Ljubljana, 3. februarja.

Clovek bi mislil, da je v dobi radia in elektrike za vedno odštekljalo plin, v resnicu pa je stvar ravno nasprotina. Tudi na polju proizvodnje plina so se pojavile nove tehnične pridobitve, na trgu smo dobili nove aparate, ki so silno praktični in prav lahko konkurirajo z električno. Velik napredrek se je pokazal v pogledu varnosti in ni le naključje, da je število strank, ki uporabljajo plin, močno naraslo. Ljubljanska mestna plinarna je moreno svoj obrat posvetila, poročali smo že o novi prečki bo v kratek čas obnoviti, znatno pa je bilo povečano plinsko omrežje.

Zanimiv je statistični pregled delovanja mestne plinarne v preteklem letu. Lani je plinarna potrošila 1.889.880 m³ plina, to je za okoli 100.000 m³ več kot predianški. Potrošnja je narasla za 5 odst. Potrošnja je bila seveda večja v zimskih mesecih. Največ se je porabilo v decembru, in sicer 198.000 m³, najmanj pa v juniju, in sicer 126.000 m³ in se porabi povprečno na mesec 158.000 m³. Koksa je plinarna proizvajala lani 1.635.570 kg, od tega ga je prodala 1 milijon kg. Za pridobivanje plina se je skupno potrošilo 3 milijone 700.000 kg premoga, in sicer za retonje peči 2.390.000 kg, za dvoplinski generator pa 1.200.000 kg.

Industrija, domače gospodinjstvo ter lani porabila 1.336.000 m³ plina, to je za 6 odst. več kakor l. 1931, in sicer se je za kurjavo, porabilo 1.270.000 m³, ostalo pa za razsvetljavo v stavbah. Za dobavljeni plin je plinarna prejela od strank skupno 3.200.000 Din, pri čemer sta že odstota poravnani davki in troščina.

Za cestno razsvetljavo se je porabilo 303.500 m³ plina. V mestu imamo 70 ulic, ki imajo plinsko razsvetljavo, 27 ulic pa je razsvetljenih deloma s plinom, deloma električno. Letos bo razsvetljave izboljšana. Do zdaj so bila v rabi navadna Oslo žarila, ki bodo zamenjana s skupinskimi gorilci (Finbaubrenner) s 4 žarili. Novi gorilci so že nameščeni po nekaterih ulicah, zlasti bliži glavnega kolodvora. Po ulicah, cestah in trgih v mestu je skupno 1.286 žaril in nad 800 kandelabrov in konsol. Za cestno razsvetljavo se je lani porabilo največ plina v januarju, namreč 36.000 m³, najmanj pa v juniju (16.000 m³), za industrijske in druge svrhe pa največ v mercu in decembri (130.000 m³), najmanj pa v avgustu (87.000 m³).

Producija plina je naraščala vsakem letu, kar je nemala zasluga ravnatelja inž. Barata, ki je takoj, ko je l. 1922 nastopil ravnetelsko mesto, pridel z modernizacijo obrata. L. 1922 je znašala potrošnja plina 725.000 m³, lani pa že skoro 1.900.000 m³ ter je torej narasla za skor 180 odst. Povprečno se je produkcija dvignila vsako leto za 120.000 m³, to je za 18 odst.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 3. februarja.
Smučanje je lepa zabava, le škoda, da smučarska oprema ni zastonji. Dvema mladima vajencema pri nekem ljubljanskem kamnoseku se je tudi zahotel po smučanju. Ceprav sta še mlada — eden je star 16 let, drugi pa 17 — jima je simila v glavo misel, da bi poceni prišla do smuči. Pa sta si napravila 4 vetrice, nekaj sta dobila še dieto, plo in električno žepno svetilko. Pri smučanju dobiček apetit in sta si našla vajence hotela pre-skrbeti tudi hranjo. Denarja nista imela, zato sta jo včeraj ponosi mahnila v Šiško in sta poskusala v bližini remize pri meršaru in prekajevala. Kusu vloniti z vetrinom, pa niso. Nato sta se podvali v mestu, kjer sta že opazila v neki vili v Staničevi ulici, da so v drugem nadstropju na balkoni postavljene smuči. V bližnjih hišah sta stakanle tri lestive, ki sta jih zložila skupaj in se ponosno napotila proti vili. Zlezla sta na balkon, kjer sta našla dva para smuči. Ene smuči sta hotela pridobljeni in sta jih v ta namen nesla v Savlje k nekemu prijatelju. Od drugega para pa sta same odprala vezave, smuči pa sta vrgla za neko hišo v Gramozni jami. Imela pa sta smolo. Navzite temni noči ju je za Bežigradom opazil stražnik, ki se mu je njuno vedenje zdelo prav cudno. Ustavil ju je ter jima vzel zavitek, v katerem sta imela vloniško orodje. Odeval je fanta na policijo, kjer sta v preiskavi izpovedala, da sta že prej v Savljah ukradla smuči, ki sta jih rabili zase. Po bliski preiskavi ju bo policija izpuštila, seveda bosta pa imela opraviti še s sodiščem.

Danes ponoc je bilo v baru »Odeon« na Poljanski cesti precej življeno. Vse mize so bile zasedene in je zaseben uradnik Jošip Špan stanujec v Tavčarjevi ulici št. 2, nenaščoma opazil, da mu je iz hlačnega žepa izginala listica. Tuk je njege je sedel neznan moški, pri katerem je Špan opazil, da ima v roki njegovo listino. Udaril ga je tako močno, da mu je listica padla iz rok in jo Špan pobral, neznanca pa oddal stražniku. V listici je bilo 150 Din. Na policiji so neznanca, ki je brezposelnih brivški pomočnik Anton F. star 20 let, zasilali in preiskali. Izgovarjal se je, da listico ni potegnil iz žepa, temveč jo je

Resnici na ljubo

Ljubljana, 3. februarja.
Poletiko o predavanju g. dr. St. Bajica, ki je bilo decembra pod okriljem društva »Treznost« (Alkoholizem in zločinstvo), je po izjavji g. dr. Bajica zakrivilo samo pomanjkljivo »Narodovo« poročilo. Zaradi dr. Bajičeve pripombe na tem predavanju, da bi pri nas ne bilo niti prave brezposelnosti, če bi delavci v boljših časih bolj varčevali ter manj pil, je revija »Svoboda« v kratki notici oboznila »Treznost«, da prireja takšna predavanja, na katerih se istoveti 30 milijonov brezposelnih s potepini. Na to se je oglasil v »Del. Politike« podpredsednik »Treznosti« (ki ni bil na tistem predavanju) ter izjavil, da »Treznost« ne soglaša s predavateljevimi izjavami, da pa tudi ne more za njih odgovarjati. Nazadnje se je oglasil g. dr. Bajic v »Del. Politike«: ugotovljava, da pisca, ki sta obsodila njegova izjavitev, nista bila na njegovem predavanju ter sta se zanašala očitno na zelo pomanjkljivo poročilo v »Slov. Narodu«, ki ni kratekamo samo izpuštilo dobre potovne predavanja, temveč tudi iz ostalega dela povzelo le kakšno besedo in to podalo takoj, da dobre posamezne trditve popolnoma drugo vsebino . . . prosim, da resnici na ljubo ugotovite, da se s poročilom v »Slov. Narodu« ne identificiram . . .«

Mi pa ugotavljamo tudi resnici na ljubo, da je sporno dr. Bajičeve trditve pritočilo tudi »Jutro« v povezenem enakem smislu, da je bilo poročilo v »Slov. Narodu« najizjemanje, da je »Slovenec« obsojil g. dr. Bajičeve izjavitev, ne da bi poročilo obširno in v kronističnem tonu o njegovem predavanju kot mi in da g. dr. Bajic ni posiljal popravka glede na poročilo o svojem predavanju v noben ljubljanski

dnevnik. Da bi pa podpredsednik »Treznost« obsojil g. dr. Bajičeva izjavitev samo na podlagi našega poročila, ne da bi se informiral pri ostalih odbornikih, ki so bili na predavanju, kaj je prav za prav povedel g. predavatelj, je težko verjeti. Zato moramo zavrniti g. dr. Bajičeve pavšalno obsojilo.

Gostovanje Jos. Rijavca

Ljubljana, 3. februarja.
Vselej sprejemimo rojaka Rijavca kot opernega gosta takoreč z odpriimi rokami, in tudi snovi je bilo operno gledališče nabitlo polno ljubiteljev njegove velike, po širinem svetu polno priznane pevske umetnosti.

G. Rijavec je nastopil v partiiji Rudolfa Puccinijeve »La Boheme«, ki mu da je priliko, da blesti s svojim sladkim lirskej tenorjem in s svojo čustveno močno razgibano igro. Bil je sijajan, in publike mu je prirejala po vsakem aktu navdušeno brezkončne ovacije. G. Rijavec se je lahko uveril, da kri ni voda in da ga rojaki resno spoštujo kot evropskega umetnika, ki dela povsod čast svoji domovini.

Vendar snovi nit g. Rijavca ni podal svojega najboljšega in najvišjega, čemur je kriva pač v naglici na oder postavljanja predstava, ki je bila zato le za silo pripravljena. Ker nastopi še v »Manon«, ki je priznano najboljša letosinja opera predstava in vzorno pripravljena, bo model kot de Grieux pokazati ves blest svojega premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi v tovarnah se mnogo dela s plinskim obratom, takoj pa se dobili dletična kuhinja v palati hranišča dravške banovine, Slajmerjev dom, kjer se ne porahi niti kilograma premoga, centralna kurjava je na nafoto, dalje Leonida, epična bohnica, Dežji dom, železničarska menza, Delavska zbornica, železničarski dom (ne Turjaški trgu) itd. Razen tega je bilo instančnih 84 manjših aparativ (gikalnik), priprave za gretje pri brevilih itd.). Tudi

Bohemski karneval

Dnevne vesti

Potne povprečnine banovinskih zdravnikov in sester pomočnic. Banska uprava je odredila, da se potne povprečnine banovinskih zdravnikov in sester pomočnic v področju dravske banovine znižajo za 10%, tako da znaša potna povprečnina v 1. skupini za banovinske zdravnike 3780 Din, za sestre pomočnice 2700 Din letno v 2. skupini 4860 in 3780, v 3. skupini 5940 in 4860, v 4. skupini pa 7020 in 5400 Din letno. Znižanje potne povprečnine velja od 1. februarja 1933.

Iz državne službe. Za šumarskega svetnika in šefu šumske uprave v Čazmi je imenovan višji šumarski pristav pri isti upravi inž. Rudolf Pipan. Upokojena sta tehnični višji pristav pri sreskem načelstvu v Bitolju Josip Skoberev in tehnični oddelki pri sreskem načelstvu v Kragujevcu Zoran Zakraješ.

Zdravniška vest. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan zaseoni zdravnik v Fari pri Kočevju Kareti Stiri.

Odvetaška vest. Odvetnik v Murski Soboti dr. Ludvik Vadnai je s 1. februarjem presečl svojo pisarno v Tržič.

Razpisana občinska služba. Županstvo trga Trbovlje razpisuje službo moške pomočnične moći za občinsko blagajinstvo in knjigovodstvo. Prošnje je treba vložiti do 10. t. m.

Uredba o sodnem poslovniku za sodišča I. in II. stopnje. »Službene Novine« št. 20 z dne 28. januarja objavljajo uredbo o sodnem poslovniku za sodišča I. in II. stopnje.

Dražba občinskih lovov. Lovi občin Božakovo, Črešnjevec, Draščič, Lekvica, Podzemelj, Metlka in Suhor se bodo odvajali v zakup za dober petih let v soboto 25. t. m. med 9. in 12. uro v uradu sredstva načelstva v Metliki, kjer so med uradnimi urami na vpogled tudi dražbeni pogaji.

Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 1. do 7. januarja je bilo v dravski banovini 49 primerov tifuznih bolezni (smrtni 3), 50 skratinke, 36 ošpic, 286 davice (smrtnih 9), 26 sena (smrtni 1), 10 noric, 11 otrpnjena tihnika, 4 otročne vrčote in 2 grize.

Zveza bančnih uradnikov. V torek je bila ustanovljena zveza bančnih uradnikov kraljevine Jugoslavije. Zveza bo imela sedež v Novem Sadu, njen predsednik je šef kabinetna dunavskoga bana Steva Subotin.

Nov grob. Našo popularno strokovnjakinjo na polju moderne gospodarstva in ravnateljico gospodinjske šole v Mladici groso Jerico Žemljanovo je zadel bud udarec. Učeraj zjutraj je smrт ugrabil mater gospo Frančiško Žemljanovo, ki zapušča poleg nje še hčerkico Franico. Pokojna je bila plenešna žena in vzorna mati. Pogreb bo intri ob 15.30 z Relejove ceste št. 16. Bodij je lahka žemlja, žalujčima hčerkama naše iskreno sožalje.

Zopet redukcije v trboveljskih premo-gokopih! Vedelo TPD je razglasilo, da se bo odstajalo samo po dva dni na teden. Družba baje nima dovolj naroci za premog in poleg državnega konzuma tudi zasebni ni dovolj močan. Precej bo pa padel nedvomno zač, oc bo ostalo del caspa toplo vreme. Beda v rudarskih revirjih narašča in grozi.

Zagrebaški novinarji prirejajo zadnja leta elitne plese. Letošnji je bil pa še posebno svecan, ker mu je prisostvoval kraljev zastopnik general Mihajlo Bodl, ki je izročil novinarjem 10.000 Din kot kraljevo darilo. Ples se je vršil v prostorih hotela Esplanade in bil že zelo lepa družabna prireditev, ki so se je udeležili najboljše predstavniki javnosti. Tudi drugih odličnih gostov je bilo na letosnjem novinarskem plesu v Zagrebu toliko, da so zavzela njih imena v zagrebaških listih celo stran. Kriza torej še ni tako huda, kakor se govorji in piše.

Udruženje žel. činovnika. G. minister prometa je odobril z odlokom 26.897/32 z dne 1. jan. 1933 društvena pravila in nadaljnje delovanje Udruženja žel. činovnika kraljevine Jugoslavije.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo jasno, mestoma dež. Po vsej državi imamo izrazito južno, toplo vreme, ki je ot tem času nekaj neravnadnega. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Splitu 11. v Mariboru in Skopiju 9, v Sarajevu 8, v Zagrebu in Beogradu 7, v Ljubljani 5.4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763, temperatura je znašala 3 stopnje.

Huda železniška nesreča. Vlakovodja državnih železnic g. Sveti Ferdinand je hotel včeraj popoldne skočiti na tovorni vlak v Zidanem mostu. Na zaledeneli stopnicah pa mu je spodrsnilo in je prišel z levo nogo pod kolo, ki mu jo je pod koleno popolnoma zmečkal. Tako je prispel iz Ljubljane rešilni avto in ga odpeljal v bolničko, kjer so nesrečnemu moralog ampuntat. Sveti je star 55 let in stanuje v Ljubljani na Karloški cesti št. 24.

Dve žrtvi pretepa. V neki gostilni v Šiški je včeraj popoldne nastal preprič in so posebno vročkrvi gestje zgrabili stole. Najbolj prizadet je bil knočnjar Mate Živko, star 38 let, stanovan na Čelovški cesti 61, ki je dobil tako bud udarec s stolom po glavi, da so ga moralji prepeljati v bolničko. Rana ni ravno nevarna. Tudi v Jaršah je včeraj tekla kri. Tam so fantje v mraku napadli domačina, 26-letnega delavca Vinka Kastelicu in so oklali z nožem po životu in glavi.

Drzen vlot v Zagrebu. V nodi od srede na četrtek je bilo vlotljeno v Zagreb v prostore Zadruge Hrvatskog Radija. Vlotilci so odnesli nad 100.000 Din v tovorni in zlatnimi.

S. K. ILIRJE JUTRI V UNIONU

KONKURENCIA IN SPREVOV MASK OB 22. URI. OFICIJELNI SPREJEM GOSTOV OD 21. DO 21:30 RONNY-JAZZ

bami so kupci tudi lahko izbirali, saj je bilo dovolj najdražjih in cenih. Postrije so prodajali po 50 Din kg. Postrije so torej najdražje med morskim in rečnim ribami. Nekoliko cenejši je lipan, ki pride redko na naš trg, po 40 Din. Največ gre veden v denar šuk, ki so bile danes po 28 do 30 Din žive. Mrene so ponujali po 14 Din, kline pa po 20. Žebe so kupljali sladkocukri z zgodaj skoraj vse. Kraki so bili kot navadno po 1.50 Din.

Dobava žita. Zbornica za TOI v Ljubljani obvešča trgovce z žitom, da se komanda IV. armijske oblasti zanima za nakup cereali. Interesentom se je obrniti direktno na komando IV. armijske oblasti v Zagrebu.

lj Šentjakobsko gledališče v soboto in nedeljo. Držni plavač, ta izvrstna predpustna veseloigra se bo ponavljala v soboto in nedeljo. Dosedanji posnetki so se od solz nasmejali. Veseloigra je polna izvrstnih komičnih situacij in zapletljajev. Dve ure dobre zabave, dobre volje in mnogo presrečne smehe za vse ljubitelje veseloiger. Vstopnice se dobre od 10. do 12. in od 15. do 17. ure pri dnevnih blagajah.

DRUŽABNI VEČER S PLESOM

V SOBOTO 4. FEBRUARJA OB 20. URI V VSEH GOSTILNIŠKIH PROSTORIJAH BR. JOŽKA JELAČINA NA DOLENJSKI CESTI — VSTOPNINA DIN 5.—

UPRAVA SOKOLA LJUBLJANA IV.

lj Avtobusni izleti Zveze za tujski promet. Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik), Ljubljana, prireja slednje avtobusne izlete: Bloke: nedelja (5. februarja), odhod izpred Figovca ob 7. uri zjutraj, cena tja in nazaj Din 45. Jezerško: nedelja, 5. februarja, odhod izpred Figovca ob 7. uri zjutraj, cena tja in nazaj Din 55. Račitna, nedelja, 5. februarja, odhod izpred Figovca ob 7. uri zjutraj, cena tja in nazaj Din 20.

lj Društvo absolventov drž. trgovskih šol v Ljubljani sklicuje za 9. februarja redni sestanek, zdržan z izrednim občinskim zborom. Predmet: Izprememba pravil, slučajnosti.

lj Dan lepe knjige. Sposed slavnostne akademije v Unionu obsega govor kritika Josipa Vidmarja in pesnika Franca Albrechta o knjigi kot vzgojiteljici ter recitacije pesnika dr. Alojza Gradišnika iz pesniške zbirke »Svetle samote«. Med govoroma in recitacijo dr. Gradišnika bo zaigral Ljubljanski godalni kvartet (dirigent Sušteršič, Stančić, Peifer, Baide) Beethovna I. st. — e-mol). Čajkovskega, Borodina in Ravela. Vstopnice se dobre od danes dalje v Matični knjižarni. Sedež ob 5 do 15 Din. Kruščo »Kriča«, Zvezka kulturnih društev, Zvezka knjižkih fantov in dekle, Jugoslovenski ženski savez.

lj Ustanovitev društva mestnih vpkovnjencev. V torek 7. t. m. ob 17. bo v spodnji dvorani hotela »Metropol« ustanovni zbor društva mestnih vpkovnjencev v Ljubljani. Prijavilo se je že 82 članov in članic.

lj Violinist Karlo Rupel priredil svoj ljubljanski koncert v ponedeljek, dne 6. t. m. ob 20. uri v Filharmonični dvorani. Sprekaterega smo že objavili, obsega znamenita dela svetovne glasbene literature za violinino in klavir. Zastopani so skladatelji Beethovena, Mendelssohna, Stravinskog, Falla in Saint-Saëns. Po ljubljanskem koncertu ima g. Rupel marco koncert v Zagrebu, zatem pa še v Beogradu, spremlja ga pianist prof. Janko Ravnik. Vstopnice po običajnih koncertnih cenah so v predprodaji v Matični knjižarni.

lj Brezposelni. V vseh kulturnih državah vidimo, da skušajo nekoliko odvratiti brezposelne od dnevnih skrbiv in jih nuditi možnost, da lažje najde zaposlitev na način, da prirejajo različne tečaje, kjer se brezposelni izobrazijo v več strokah. S čimer lažje najde zaposlitev na drugi strani pa se vzgaja na ta način tudi optimizem in vena v budobnosti. Tak tečaj nudi brezposelni tudi socialno - gospodarski tečaj ZKD, ki bo v mesecu februarju. Zato vabimo vse brezposelne, da se zberi okoli tega tečaja, kjer bomo spregovorili nekoliko tudi o varovih brezposelnosti, o krizi gospodarskega sistema, o novih gospodarskih idejah. Poučevalo pa se bo tudi o knjigovodstvu, trgovinству itd. Otvoritev tečaja bo v nedeljo 5. februarja ob 10. uri v prostorih ZKD, Kazino II. Nadaljni spored se določi sporazumno. Otvoritev predavanje dne 14. I.

lj Predavanje in kulturni filmi v Šiški. Pod okriljem ZKD bo predaval drevi ob 20. sodnik g. dr. Stojan Bajč v Sokolskem domu v Šiški o problemih sodobne Nemčije in Hitlerja. Po predavanju bo video občinstvo lepe kulturne filme.

lj Fotografski izlet. V nedeljo ob 12. t. m. v etiki zimsko fotografski izlet v Litijo, Bogensperk, Javorje, Temenška dolina in Štěčno. Prijave v drogeriji Gregorič, Prešernova ulica 5.

lj Elizabeth Bergner v filmu »Arija«. Od jutri naprej bo ZKD predavalala v svojem filmetku spored prekrasen film z Elizabeth Bergner, »Arija«. Na ta film opozarjam vse prijatelje lepih filmov. Predstave se bodo vršile kot običajno v Edinsem kinu Matici.

lj Učiteljski zbor mestne ženske realne gimnazije je podaril v postavitev spominu umrle ge. Frančiške Žemljanove Din 540 za revne dijake.

lj Peveci zbor Glasbene Matice. Drevi ob 20. uri vaja melanga zbor.

lj Ribarsko društvo v Ljubljani vabi svoje članstvo na redni letni občni zbor, ki se vrši dne 4. februarja t. l. ob 20. uri v hotelu »Metropol« v Ljubljani (podprtosti).

lj Repriza »Cicibana«. Premiera »Cicibana«, ki je bila v sredo, je izbrana uspešna. Replika in nastop otrok je pokazala nove umetniške smernice v otroških in mladinskih zalediščih prireditvah. Gledališče je bilo razprodano in mnogi so morali oditi brez vstopnic. Zato se vrši jutri 4. t. m. ob pol 5. uri popoldne repriza. Vstopnice se že prodajajo v operni blagajni.

lj Narodni odbor obvešča vsa društva, organizacije in korporacije, ki adrese na NJ. Več krajev še niso podpisali, da je podpisovanje tudi še danes in jutri ob 8. do 18. v mestni dvorani na magistratu.

lj Nesreča v nezgodah. Jugovina je preplavila ceste z brozgo, ponekad pa so tla še vedno zledenila in je prav nevarno hoditi po takih hodnikih. Na Š. Jakobu trgu je bil prehod včeraj še močno poleđen. 67-letna Marija Blumar, stanujoča na Trnovskem pristanu št. 14, ki je hitela domov, je na ledeni tleh izgubila ravnotežje in je tanko nesrečno padla, da si je zlomila levo roko.

lj Sportne srečice, bele in modne, puščevje in zimske Benger perilo, ima natančne tvojstva. Čeprav je včeraj vodilna Magda Schneider. Dodatek Jugoslovenski in Ufa zvočni žurnal. Prihodnji spored: F. P. I. ne odgovarja.

Iz Trebnjega

Prijavite pas. Lanskoletni pasji kontumac je veljal občino 86 Din, privatnike zaradi prestopka kontumacnih predpisov pa 271 Din. Tako je zaradi kontumaca prizeta data poleg privatnikov posebno občina, ki mora plačati končajo stroške kontumacne oborda Rok za prijavo pa so v placiča odpadajoče davčne potede 10. t. m. Ta da bo končal prej način, da vse neprijavljene pošte pokonči na lastnikove stroške, počasno odlašajoce v prijavo!

Smučanje v nagajah. Južno, in že več dni solnčno vreme polagoma pobira sneg, muka je neugodna in imajo smučarje letos pri nas z vremenom res kriz.

Iz Kranja

Zvočni kino v Narodnem domu predvaja drevi ob 4. 6. in pol 9. prekrasni pesni film Pesem noči. V tem prelepletu filmu pojde operne arje slavnih tenorist Jan Kiepura. V glavnih vlogah prijubljena Magda Schneider. Dodatek Jugoslovenski in Ufa zvočni žurnal. Prihodnji spored: F. P. I. ne odgovarja.

Male tragedije — velike komedije

Zgodba o možu in ženi, ki sta se prepričala na bregu Gradaščice

Ljubljana, 3. februarja.

O velikih tragedijah raje čitamo — pa tudi pišemo. Ljudje seveda tako radi čitajo o tragedijah iz samega sočutja. In morda je tudi baš zaradi tega toliko tragedij, da je ustrezno nežnim, sočutnim srcem. Zato moramo najprej obzalovati, da v tem primeru ne gre za veliko tragedijo, ali veliko »ribco«, kot se pravi v strokovnem žargonu.

Nihče se ni obesil in ne moremo vam postreči s pikantnimi podrobnostmi o neštečni ljubezni obupanca. Seveda je treba priznati, da takšne pikantnosti zaležejo skoraj tokio kot krvav nož, polomljeni udje in milo vzdihovanje žrtve. A takšnih epičnih evrot, žal, naša tragedija nimata, ker je bolj linično značajna. Sicer je pa liricen ton v njej tako stvari, kot v veržih o kolinah, ki so se zadnje čase pri nas takoj krasno razbohotili. No, malo tragedija kljub vsemu cika na klobase.

Zgodilo se je v početnem Trnovem. Tam se ne more dozgoditi nič strasneje, ker je nad vsem dih poezije, ki se zlasti tako mogočno odraža zdaj v neštetih trnovskih lužah in jezerih. Najbolj poetično je pa nedvomno pred Gradaščico, zlasti pri monumentalnih periščih, kjer Trnovčanke pero perilo. Teh perišč je ob Gradaščici več, seveda samo zaradi poezije. Vendar ne smemo pozabiti tudi na praktično stran perišč, namreč, da so se prej perice baje upatljale, ko ni bilo takoj impozantnih dohodov k vodi, zdaj se pa menda ne bodo. In res so perišča zelo praktična, kar bom tako spredvile.

Bilo je že mračno, torej čas, ko postanejo še celo krave poetične — kot jih kažejo slike nekaterih modernih slikarjev. Tedaj se vedno zliva s šumenjem Gradaščice sladko vzdihovanje trum čestilcev poezije. Pri vtrnih ograjah,

Maurice Bedel

28

Filipina

Roma

Dan po strašnem Angležinjem zločinu je šel iz laboratorija in spotoma se je pogovarjal z enim izmed svojih učencev o nečem tako, da je vedno znova rabil besedo arzenik. Stražniki, ki so mu sledili za petami, so ga aretirali, priveli so ga pred družbo oficirjev, ki naj bi bili sodni dvor, ga obtožili zarote proti šefu vlade, češ, da ga je hotel zastrupiti, in ga odsodili na dveletno deportacijo na nezdrav otok v Tyrrenskem morju. To pa še ni bilo vse. Stanovanje so mu izropali, pohištvo pa pometali skozi okno. V pojasnilo stroge odsodbe in divje osvetne je treba pripomniti, da je bil profesor Pelegrino na glasu kot dober, pravičen in duševno neodvisen človek, torej tak, kakršnih diktatura nima rada.

Po povratku z otoka so profesorju stanovanje vrnili: dal je popraviti okna, skromno je opremil stanovanje, salon je pa urebil tako, da je mogel v njem znanstveno delati, kajti njegovo stolico, laboratorijski profesorski placo je dobil njegov učenec, ki je profesor na dan aretacije z njim govoril. In nadaljeval je svoje miroljubno delo, reševal je velike može, ne pa da bi jih zastrupil.

Palpain in Grenadier sta ga šia obiskat. Komaj sta pa stopile na hodnik, so ju ogovorili trije individui, ki so ju vprašali, od kod prihajata, kaj bi rada tu, kdo sta, ali imata dokumente in kakšen je njun poklic.

— Kaj sva na meji nove države? — se je začudil Grenadier.

— Ne, gospod, — je odgovoril Palpain, — svá samo na meji zasebnega življenja.

V predobi sta naletela na dva orožnika, ki ju je Grenadier spôstljivo pozdravil.

— Glej, glej, kdo bi bil misli, da dela učenjak pod vladno zaščito, — je dejal. — Rad bi videl vsiljivca, ki bi si drznili motiti ga. Ce bi naša republika tako skrbela za znanost in za učenjake, bi bilo z gospo Curie ali z doktorjem Calmettom enako.

Profesor ju je sprejel zelo prijazno. Bil je visok, zelo suh starec, zaznamovan z nesrečo, toda prizadaveči si izbrisati iz svojih potez vse, kar bi utemeljilo vzbudit v njegovih gostih srečutje. Bil je med svojimi gobami; v oktobru je bilo z vsemi temi strupi mnogo dela.

— Gospoda, — je dejal zelo ujedno in prijazno, — oprostita, da vama morem primakniti samo ta dva lesena stolčka. Izdelal sem ju lastnoroden, no ne miso enake in sedalo je slabo poslabio.

Palpain je začel govoriti z njim o njegovih delih, vprašal ga je, kaj je z njegovimi odkritiji.

Profesor je odgovoril, da je baš na sledi protistropom nekaterih zelo strupenih mušnic in da je bil prejšnji teden deležen izredne sreče, da je mogel izigrati smrti šestčlansko rodbino, zastrupljeno z mušnicami. Pripomnil

je, da mu sredstva žal ne dovoljujejo dosegči uspeh tako hitro, kakor bi želel.

— Toda opazil sem, da mi dé dobro, če mani jem in pijem, — je dejal sneje. — Prihranki pri jedi in pijači mi omogočajo nakup najnujnejših potrebščin. Kaj bi si torej še želel?

Kornaj je izgovoril te besede, sta priveda orožnika iz predsobe vso objekton in milo prosečo ženo. Padla je pred profesorjem na kolena in mu začela vsa razburjena nekaj razlagati; pri tem se je pa prijemała za lase, kot da si jih hoče populiti. Končno se je začela zvijati na tleh in prelivati bride.

— Mož te žene, — je pojasnjeval profesor, — je zavžil strupeno gobo, če se ne motim mušnico. Dovolite, gospoda, da se od vaju poslovim. Poskusil bom rešiti tega nesrečneža. Prebiva na 30 km od tod.

Spregorovil je nekaj besed z orožnikom, ki je takoj odšel in se vrnil s stražnikom. Sledilo je dolgo posvetovanje. Najprej so se posvetovali med seboj, potem so pa začeli zasliševati ubog ženo, ki je kopčila prisego na prisego, se sklicevala na Madona, sklepala roke in pretresljivo ternala. Potem so stopili k telefonu, govorili najmanj četrte ure s predstojnikom, ki njihovim trditvam očvidno ni verjel. Končno so se ponovno posvetovali in ko so bili spravili iz nesrečne žene dober tucat priseg na razne svetnike, so vzel s seboj profesorja in njegovo očitno zmagovitom pokretom za popolno neodvisnost. Filipinski otoki so bili znani Evropi šele, ko jih je odkril Portugalec Ferdinand Megellan leta 1521.

Prebivalstvo teh otokov je zelo pestro in nemirno. Izmed 12 in pol milijonov prebivalcev sta sicer dve tretjini katoliške vere, kar pa ne igra posebne vloge, kajti na drugi strani obstaja prebivalstvo iz 43 etnografskih skupin z 200 različnimi plemeni, ki govorijo 100 jezikov in narečij. Važno skupino tvorijo Mori, pleme mohamedanske verze z lastnim sultanom. Filipinci, kateri se imenujejo poedini prebivalci otokov, so politično zelo napredni ljudje in takoj po porazu Špancev so se združili v borbi za narodno svobodo. Za predstavnika so si izbrali takrat Aguinadka in začeli so se boriti proti svojem novemu pokrovitelju. Nad dve leti so trajali krvavi boji in polegli so se šele po Aguinadolovi aretaciji.

— No, mar vas to ni presunilo? — je vprašal Palpain Grenadiera.

— Da, — je odgovoril Grenadier, — presunilo me je občudovanje opreme in teh orožnikov. Le poglejte to krasno uniformo, te srebrne gumbe in ta klobuk, pa primerjajte vse to s tuniko in čepico naših pandurjev. Ah, gospoda, mar ni to znamenje veličine te dežele?

XV.

Rafaelo je lahko živel kot bogataš, ker je dobival nagrade za vsakodnevna poročila policiji, poleg tega mu je pri dajala tudi lepa in radodarna grofica nekaj od svojih nagrad. Nosil je svileno perilo nežnih barv in njim odgovarjajoče, skrbno izbrane kravate. Vsako jutro je hodil v poseben zavod, kjer so mu osnažili suknjic in poliklinične hlače. In z denarjem, ki ga je dobival od policije zato, da jo je obvezčil o nedoločnih izjavah gospe Grenadier, je kupoval nji sami rože. Filipini na bobe.

Nekoga večera je povabil svoje prijatelje v kino. Videli so Muščinjana, kako boža mlade leve, videle so ga, kako hipnotizira orla, kako plegleduje topove in tovarno za strupene pline, kako prisostvuje paradi gimnazijev s puškami in v bolniške strehaice pre-

oblečenih dekle, videle so ga, kako izroča prapor fašistični korporaciji bolognskih ortopedov in fašistični uniji ciceronov z otoka Capri, kako nagovarja fašistično ligo mater, ki so rodile trojčke: to so bile aktualnosti. Ljudje so bili v hipu na nogah, po

dvorani je zadonelo iz tisočerih gri: »Evviva il Duce! Evviva la guerra!« Očarani Grenadier je kričal z drugimi in ker ni vedel, kaj prav za prav kriče, je kričal na ves glas: »Prav pravijo, prav pravijo!«

njegova glava je padla. Kraljica je bričko plakala in dva tedna se ni počakala. Pozneje se je izkazalo, da je bil nesrečni grof izročil prstan svoji sorodnici grofici Nottingham s prošnjijo, naj ga takoj pošte kraljici. O tem je pa zvedel grofica mož, ki je grofa sovražil, in je prstan vzel. Grofica je pred svojo smrtno povedala kraljici, kako je bilo s prstanom. Kraljico je to tako potrolo, da ni hotela več jesti in je čez 20 dni umrla. Essexovi dediči so prodali prstan v nujni sili za 3000 funtov, kupil ga je neki lord in njegovi otroci so ga zopet prodali. Takoj je končno priomal v roke borzega verižnika.

Univerze za neveste

Po velikih nemških mestih so bila zadnja leta ustanovljene nekakšne univerze za neveste, ki jim je namen skrbeti za srečne zakone. To so v bistvu tečaji za dekleta, ki bi se rada omožila. Dekleta se uči šivati, kuhati, gospodinjiti, vzgajati otroke in sploh vsega, kar je potrebno za prijetno in udobno domače ognjišče. Vsako dekle, ki pride na to univerzo, se počuti, kakor bi bilo že omoženo, samo moža še nima. Vse drugo je urejeno tako, kakor v zakonskem življenju. Dekleta dobe otročice, morajo jih kopati in previjati, poleg tega morajo kuhati, in pa tam dobe tudi goste in jima morajo pokazati, kaj vse znajo.

Dekleta vstajajo ob 7. zjutraj, najprej pri odprtih oknih telovadijo, potem si pa pripravijo zajtrk. Po zajtrku se morajo odločiti, kaj bo za obed, na kar ene kuhači, druge delajo na vrtu, tretje pospravljajo itd. Po poledni pridejo na vrsto teoretični predmeti. Med njimi je tudi poseben predmet »Kako osrečim svojega moža«. O tem predmetu predava ta konzonska žena in zdravnik. Zanimivo je, da so vsi zakoni, sklenjeni z nevestami, po absolvirani univerzi za neveste, baje srečni.

Da reši prijatelja

Iz Londona poročajo o senzacionalni tekmi za rešitev življenja, ki jo je dobil mlad prirodoslovec. 400 milij daleč je moral hiteti po serum, da reši svojega tovariša, ki ga je bila pičila strupe na kača. Injekcijo je dobil v zadnjem hipu, le nekaj minut še, pa bi bil izgubljen.

John Ryan v Glasgowu je dobil iz Holandske v steklenici strupeno kačo mambo. Pomotoma jo je pa smatral za nesrečno in je mirno segel z roko v steklenico. Kača ga je pičila, čez 15 minut se je že zgrudil s silno oteklo roko. Dočim so si zdravnik belili glave, kakšen strup ima v žilah, je pograbil njegov prijatelj steklenico s strupeno kačo in se z eksprezivnim vlakom odpeljal v London, tam pa z avtomobilom hitro v kačji dom v živalskem vrtu. Upravitelj doma dr. Barrett je bil brzjavno že obveščen, takoj je spoznal kačo in pripravil serum, ki deluje proti njenemu strupu. Čez pol ure se je po požrtvovani prijatelj peljal z eksprezivnim vlakom in rešilnim serum nazaj. Njegov prijatelj je skoraj že umiral, toda nekaj injekcij serumu proti kačjemu strupu mu je v zadnjem hipu rešilo življenje.

Prstan angleške kraljice

Krasen smaragdini prstan angleške kraljice Elizabete je prišel zdaj potom dražbe v roke nekega ameriškega borznega špekulantja za 25.000 funtov Šterlingov. Usoga tega prstana je temno zvezana z usodo kraljice Elizabete, ki je živila in vladala Angliji od leta 1533 do 1603. Smaragd je bil podaril neki ruski plemič, ki se je bil zaljubil v njo in si je pozneje končal življenje. Kraljica je verovala, da jo dragulj ščiti in dala ga je vdeleti v prstan, ki ga ni nikoli odločila. Pozneje ga je podarila svojemu ljubljenemu grofu Essexu in mu pisala, da naj ji ga vrne, če bi njuna ljubezen ugasnula, in da mu bo vse odpustila.

Grof Essex je bil pa obtožen zarote proti domovini, prišel je pred sodišče in obsojen je bil na smrt, čeprav je na žive in mrtve trdil, da je nedolžen. Kraljica je bila do zadnjega trenutka pred usmrtnitvijo prepričana, da bo grof prstan vrnil, kar se pa ni zgodilo. Grof je stopil na morilce in

MORSKE RIBE

Dnevno sveža pošiljka. Danes v veliki izbiri fine ribe, brancini, orade, kalamari, barboni, ribljí rižoto. — Izborna domača in primorska kuhinja.

OPERNA KLET, Gledališka ulica 2

MORSKE RIBE

Danes v veliki izbiri fine ribe, brancini, orade, kalamari, barboni, ribljí rižoto. — Izborna domača in primorska kuhinja.

GOSTILNA „LJUBLJANSKI DVOR“,
KOLODVIORSKA ULICA ST. 28

Najina iskreno ljubljena, zlata mamica, gospa

Frančiška Zemljanova

naju je na Svečnico ob 7. uri zjutraj, po daljšem bolehanju, prevedena s sv. zakramenti za umirajoče, za vedno zapustila.

K večnemu počitku jo spremimo v soboto, dne 4. februarja 1933 ob 1/2 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Bleiweisova cesta št. 16.

Ljubljana, dne 2. februarja 1933.

Jerica in Franica — hčerkki

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Mali oglasič

vsaka beseda 50 par. Ploča se lahko nudi v znankah
Za odgovor znaku! — Na vprašanja brez znakove ne
odgovarjam — Najmanjši oglas: Din 5 —

KUPIM

MOTORNTO KOLO
s prikolico, znamke Harley Davidson, type 1931 ali 1932, 750 cm³, malo rabljeno, v dobrem stanju, kupim takoj. Po ugodni ceni pa prodam solo motor

HARLEY DAVIDSON
350 cm³, še dobro ohranjen. — Informacije daje: Hinko Šmuk, mehanik v Sevnici.

MOTOB
zaistovsni tok 440 voltov kum. — Ponudbe: Kovač, Stari trg pri Rakiku.

LEPO EKSISTENCO

trajno in lahko, preskrbim sistem, ki razpolaga s 3000 Din gotovine. Vprašati osebno v gospodinstvu Urbans na Uncu pri Rakiku.

NEPREMIČNINE

GOSTILNO
dobrodočo, v Rožbarski Slatini, oddam takoj v najem. Pojasnila daja: Ivan Vidigaj v Rožbarski Slatini.

STANOVANJE

OPREMLJENO SOBO

z dvema posteljama, s posebnim vhodom, električno in parketom, oddam s 1. februarjem v Rožbarski dolini, Cesta X, št. 25, pod Rožnikom.

DVOSOBNO STANOVANJE

v bližini mitnice v Zgornji Šiški oddam s 1. marcem mireni stranki. — Naslov v upravi Slov. Narodat.

DVOSOBNO STANOVANJE

kuhinje in pritlikin oddam takoj.

— Zgornja Šiška št. 176, Spančeva pot.

IZDELUJEJO SE NAJNOVEJŠI MODEL OTROŠKIH IN IGRALNIH VOZIČKOV,

TRICIKLI, RAZNA NAJNOVEJŠA DVOKOLESA, SIVALNI STROJI IN MOTORJI.

VELIKA IZBIRA. NAJNIZJE CENE. — CENIKI FRANKO.

TRIBUNA F. B. L., TOVARNA DVOKOLESA IN OTROŠKI VOZIČKI.

LJUBLJANA. Karlovska c. 4.

PRODAM

PISALNA MILA
Mizico za pisalni stroj in plinsko peč zelo ugodno prodam Založnik, Ljubljanska 5.

SADIK
smrekovih in mesčnovih, krepkih, odda več desetisoč Upravna družba Jezersko, Kokra nad Kranjem.

20 INSTRUMENTOV NA PIHALA

20 komadov za 20 ljudi, kompletno, prodam. Obrniti se je na gost. Borongaj. Ljubljanski put br. 1, Zagreb.